

Umhverfisstofnun
Áb. _____
19. mars 2018
Tilv. _____

Alþingi - Umhverfis- og samgöngunefnd
Austurstræti 8 - 10
150 Reykjavík

Reykjavík 19. mars 2018
UST201803-096/G.A.Ó.
04.01

Efni: Umsögn Umhverfisstofnunar varðandi frumvarp til laga um hollustuhætti og mengunarvarnir - 248. mál

Umhverfisstofnun fagnar framkomnu lagafrumvarpi, því rafrettur hafa hingað til verið fyrir utan lagalegt umhverfi. Notkun á rafrettum hefur aukist ört undanfarin ár. Að mati Umhverfisstofnunar er mikilvægt að lög og reglur nái utan um notkun á rafrettum, innflutning á þeim, sölu og markaðssetningu.

Athugasemdir Umhverfisstofnunar eru eftirfarandi:

1. Í 2. gr. frumvarpsins um gildissvið segir að lögin gildi um rafrettur og áfyllingar fyrir rafrettur, hvort sem þær innihalda níkótín eða ekki.
Að mati Umhverfisstofnunar er í þessu ákvæði bein tenging við lög um tóbaksvarnir nr. 6/2002 og því er það mat stofnunarinnar að tengja þurfi lögin og eftirlit með þeim með skýrari hætti en gert er í frumvarpinu, betur við lög um tóbaksvarnir nr. 6/2002.
2. Í frumvarpinu er gert ráð fyrir að Neytendastofa fari með markaðseftirlit, sbr. 12. gr. Umhverfisstofnun bendir á að eftirlitshlutverk Neytendastofu er þrátt fyrir þetta lítið sem ekkert skilgreint í frumvarpinu.
3. Í 13. gr. frumvarpsins er fjallað um að framleiðendur og innflytjendur rafretta og áfyllinga, sem hyggjast setja rafrettur eða áfyllingar á markað hér á landi, skulu senda Neytendastofu tilkynningu um slíkt.
Umhverfisstofnun bendir á að rafrettur teljast til tóbaks skv. skilgreiningu á tóbaki og reykfærum í 2. gr. laga nr. 6/2002 um tóbaksvarnir. Með frumvarpinu er verið að dreifa eftirliti með tóbaki og rafrettum og óljós mörk eru á milli eftirlits heilbrigðisnefnda og Neytendastofu.
4. Í 8. gr. laga um tóbaksvarnir ítarlega fjallað um eftirlit með sölu tóbaks sem ekki er að finna í frumvarpinu. Sem dæmi má nefna að í 10. mgr. 8. gr. laga nr. 6/2002 um tóbaksvarnir segir: „Til að selja tóbak í smásölu þarf sérstakt leyfi

heilbrigðisnefndar á viðkomandi eftirlitssvæði.“ Umhverfisstofnun telur sambærilegt ákvæði skorta í frumvarpinu.

5. Í 1. mgr. 17. gr. tóbaksvarnalaga segir að „Heilbrigðisnefndir, undir yfirumsjón [Umhverfisstofnunar], hafa eftirlit með útsölustöðum tóbaks og fylgjast með því í umdæmi sínu að virt séu ákvæði II. kafla laga þessara um merkingar, auglýsingar og sölu tóbaks.“ Eftirlit með útsölustöðum rafretta er óljóst og er Neytendastofu ætlað það eftirlit samkvæmt frumvarpinu. Að mati Umhverfisstofnunar er verið að dreifa eftirliti með rafretum og tóbaki með óþarflegum hætti, þar sem núverandi fyrirkomulag hefur reynst vel í mörg ár.
6. Umhverfisstofnun telur að umfjöllun um eftirfarandi atriði skorti í lagafrumvarpið:

Úrræði eftirlitsaðila vegna brota:

Frumvarpið er hljótt um hvaða úrræði standa eftirlitsaðila til boða ef brotið er gegn ákvæðum laganna.

Í tóbaksvarnalögunum er t.a.m. að finna heimild eftirlitsaðila til beita þvingunarúrræðum laga nr. 7/1998 ef brotið er gegn ákvæðum laganna, sbr. 2. mgr. 17. gr. tóbaksvarnalaga. Einnig er að finna í 3. mgr. 17. gr. heimild til að svipta leyfishafa leyfi að undangenginni áminningu ef brot er stórfellt. Leggja mætti til að sambærilegar heimildir væru í rafrettulögunum. Mætti t.d. vera að finna eftirfarandi ákvæði í frumvarpinu: „Nú er brotið gegn ákvæðum laganna og ekki farið að fyrirmælum Neytendastofu og getur Neytendastofa þá beitt sömu úrræðum og talin eru upp í 60. og 61. gr. laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir“.

Varðandi umbúðir og merkingar:

- Að umbúðir rafretta og áfyllinga skuli vera (Child-and tamper- proof), traustar og ólekar og þannig gerðar tryggt sé að endurfylling sé án leka (sbr. g. liður 3. tl. 20. gr. tilskipunar 2014/40/ESB).
- Að á umbúðum sé viðvörðun um að varan innihaldi nikótín sem sé mjög ávanabindandi efni (sbr. iii b. liður 4. tl. 20. gr. sömu tilskipunar).
- Að umbúðir séu þannig að þær veki ekki forvitni og athygli barna.
- Að texti merkinganna skuli vera á íslensku.
-

Varðandi fylgiseðil:

Að með pakkningum af rafretum og áfyllingum sé fylgiseðill sem geymi m.a. upplýsingar um (sbr. 4. tl. 20. gr. tilskipunar 2014/40/ESB):

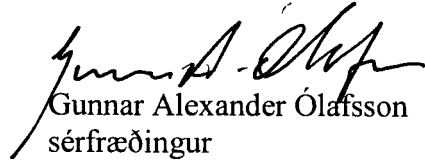
- Leiðbeiningar um notkun og geymslu.
- Áréttingu á því að varan sé ekki ætluð börnum/ungu fólki og reyklausum/geti verið skaðleg/hafi mögulega aukaverkanir/sé ávanabindandi... etc.

- Lista yfir innihaldsefni (í lækkandi röð eftir þyngd þeirra), þ.á.m. upplýsingar um nikótíninnihald vörunnar í hverjum skammti.
- Tilmæli um að varan skuli geymd þar sem börn ná ekki til o.fl.

Eva B. Sólán Hannesdóttir
lögfræðingur

Virðingarfyllst

Gunnar Alexander Ólafsson
sérfræðingur